

בִּירְתָּא, כִּד הוּוּ חוּוּ לִיה נִבְאִי צִדְקָה הוּוּ מִשּׁוּ מִינִיָּה – כִּשְׁהוּ רֹואִים
 אוֹתוּ גִבְאֵי צִדְקָה הִיוּ נִחְבָּאִים מִפְּנֵי, מִשּׁוּם דְּכָל מָאִי דְּהָהּ גְּבִיָּה
 יְהִיב לָהּ – שְׂכַל מַה שְׁהִיָּה אֲצִלוּ הִיָּה נֹתֵן לָהֶם עֲבוּר הֶעֱנִיָּם, וְלֹא
 רָצוּ לִקְחַת כָּל רְכוּשׁוֹ. יוֹמָא חַד הָהּ פְּלִיק לְשִׁקָּא לְמִזְבֵּן נְדוּנָא
 לְבִרְתִּיָּה – הִיָּה עוֹלָה לְשׁוֹק לְקִנּוּת נְדוּנָא לְבִתּוּ לְקִרְאָת נִישׁוּאִיָּה,
 חִיּוּהוּ נִבְאִי הַצִּדְקָה וּמִשּׁוּ מִינִיָּה, אֱלֹא וְהָהּ בְּתִרְיָהּ – הֵלֶךְ רֹרֵץ
 אַחֲרֵיהֶם, וּכְשֶׁהֲשִׁיגִם אֲמַר לָהּ, אֲשַׁבְּעִיכּוּ בְּמָא עֲסָקִיתוּ –
 מִשְׁבִּיעֵכֶם אֲנִי שְׁתֹּאמְרוּ לִי בְּמָה אַתֶּם עוֹסְקִים. אֲמָרוּ לִיה, עוֹסְקִים
 אֲנִי בִּיתוֹם יִתְוֹמָה לְהַשְׁיֵאם. אֲמַר לָהּ, הַעֲבֹדָה וְלִשׁוֹן שְׁבוּעָה שֶׁהָהּ
 קוֹדֶמִין לְבִתִּי בְּצִרְכֵי הַנִּישׁוּאִין. שְׂקֵל כָּל דְּהָהּ בְּתִרְיָה, וְהָהּ לָהּ –
 לִקַּח כָּל מַה שְׁהִיָּה אֲצִלוּ לְצוֹרֵךְ הַנְּדוּנָא וְנָתַן לָהֶם, וּפִשׁ לִיה חַד
 וּזְמָא – וְנִשְׁאָר לוֹ זֶה אֶחָד שֶׁהַחֲזִירוּ לוֹ הַגִּבְאִים מֵאֲחֵר שְׁלֹא הִיוּ
 זָקוקִים לוֹ, וְכֵן לִיה חִיָּי – וְקִנָּה בּוֹזֵז זֶה חִיטִּים, וְאִסְפִּיק שְׂרִיָּה
 בְּאֶבְלָא – וְהִעֲלָה אוֹתָם לְבִיתוֹ וְזָרְקָם בְּאוּצֵר שֶׁל חִיטִּים. אַחֵר כֵּךְ
 אֲתֵי דְבִיתָהּ וְאִמְרָה לָהּ לְבִרְתִּיָּה – בֵּאָה אֲשֵׁתוֹ וְאִמְרָה לְבִתּוֹ, מָא
 אִיִּיתִי אֲבוּךָ – מַה הֵבִיא אֲבִיךָ מִן הַשּׁוּק. אֲמָרָה לָהּ, כָּל מַה דְּאִיִּיתִי,
 בְּאֶבְלָא – שְׂרִיָּה – בְּאוּצֵר זָרַק. אֲתֵי לְמִיפְתָּח כְּבִיא
 דְּאֶבְלָא – בֵּאָה לְפָתוּחַ אֶת דֶּלֶת הָאוּצֵר, וְהָהּ אֶבְלָא דְּמִלְיָא חִיָּי
 וְרִאֲתָהּ אֶת הָאוּצֵר שֶׁהִתְמַלָּא כּוֹלוֹ חִיטִּים, וְקָא נִפְקָא בְּצִינְוָךָ
 דְּדִשָּׁא – וְהִיוּ חִיטִּים כִּה רְבוּת עַד שֶׁהִיוּ יוֹצְאוֹת בַּחוּר שֶׁבִּמְפִתָּן
 הִדְלַת שְׁבוּ סוֹבֵב צִירָה, וְלֹא מִיפְתָּח כְּבִיא – וְלֹא יִכְלָה הִדְלַת
 לְהִיפָתַח מִרְבּוֹב חִיָּי. אֱלֹא בְּרִיתָה – הִלְכָה בְּתוֹ לִבִּי מִדְּרִשָּׁא, וְאִמְרָה
 לִיה – לֵאבִיָּה, בֵּא וְרֵאָה מַה עָשָׂה לָךְ אוֹתְכָךְ – הַקִּבְכָּה, שְׂכַל הָאוּצֵר
 הִתְמַלָּא מִמַּעַט חִיטִּים שֶׁהִבֵּאת. אֲמַר לָהּ, הַעֲבֹדָה שְׁהָרִי הֵן
 כְּהִרְשָׁע עֲלֶיךָ, כְּלוּמָר, כִּסְף זֶה יֵהָא לְצִדְקָה, מִשּׁוּם שֶׁאֲסוּר לִיהֲנוֹת
 מִמַּעַשֵׁי נְסִים, וְאִין לָךְ בֵּתָן חֵלֶק אֱלֹא בְּאֶחָד מִקְּעֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְפַּרְסֵם
 מִן הַצִּדְקָה.
 הַגְמָרָא חֲזוֹרָת לְהִבִּיא מַעַשֵׁי הַחֲכָמִים בְּתִפְלַתָם עַל הַגְּשָׁמִים: רַבִּי
 יְהוּדָה נִשְׁיָאָה בֵּן רַבִּן גַּמְלִיאֵל בֵּן רַבִּי גִּזְרִי תַעֲנִיתָא עַל עֲצִירַת גְּשָׁמִים
 וּבְקֵי רַחֲמֵי – וּבִקֵּשׁ רַחֲמֵי, וְלֹא אֲתָא מִיִּשְׂרָאֵל – וְלֹא יִרְדּוּ גְשָׁמִים.
 אֲמַר, בְּמָה אֵיכָא מִשְׁמֹאֵל הַרְמִיָּה לְיְהוּדָה בֵּן גַּמְלִיאֵל – כִּמְהָ הִבְדֵּל
 יֵשׁ בֵּין שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא אֵלֵי, שֶׁבִּשְׁמוּאֵל נִאֲמַר (שְׁמוּאֵל א' יב יד) –
 'הֲלוֹא צִירִי חֲטִים הַיּוֹם וְגו', וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל ה' וַיִּתֵּן ה' קֶלֶת
 וַיִּסְרֹךְ בְּיוֹם הַהוּא, שֶׁנִּעֲנָה מִיד אֵף הַתְּפִלָּה לְבַד וּבִעַת הַקְּצִיר,
 וְאִילוּ אֲנִי שֶׁהִטְלֹו עָלַי לְבַשְׁךָ רַחֲמִים, אֵף שֶׁעָתָה עַת הַגְּשָׁמִים
 גּוֹזֵרִית תַּעֲנִית יִחַד עִם הָרַבִּים, לֹא נִעֲנִיתִי, אִי לֹא לְדוֹר שֶׁבֵּן נִתְקַע
 – שֶׁנִּתְמַנָּה לוֹ נִשְׂיָא כּוֹחַ שְׁאִין נִשְׁמַעַת תְּפִילָתוֹ, וְאִי לֹא לְמִי שֶׁעָלָהּ
 בְּמִיּוֹ כֵךְ – שִׁישׁ בִּימֵיו צָרָה וְאִין מִי שְׁרָאִי לְהַתְּפַלֵּל עֲלֶיהָ. וּמִתּוֹךְ
 כֵךְ חֵלֶשׁ דְּעִתִּיָּה שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה וְאִו אֲתָא מִיִּשְׂרָאֵל.
 מַעֲשֵׂה נֹסֶף: רַבִּי נִשְׁיָאָה (גִּזְרִי) [גִּזְרִי] תַעֲנִיתָא – בְּבֵית הַנִּשְׂיָא גִזְרִי
 תַעֲנִית עַל הַצִּיּוּר שֶׁתַּעֲנֵנוּ לְמַחֵר מִפְּנֵי עֲצִירַת גְּשָׁמִים, וְלֹא
 אוֹדְעִיָּהּ – וְלֹא הוֹדִיעָהוּ לְרַבִּי יוֹחָנָן וְלְרִישִׁי לְקִישִׁי שִׁיקְבֹלוּ עֲלֶיהָ
 הַתַּעֲנִית, אֲלֵא רַק לְצִפְרָא – בְּבוֹקֵר יוֹם הַתַּעֲנִית אוֹדְעִיָּהּ. אֲמַר לִיה
 רִישִׁי לְקִישִׁי לְרַבִּי יוֹחָנָן, הֵא לֹא קִבְלִיָּא עָלֶךָ מֵאוֹדְתָא – הָרִי לֹא
 קִיבְלָנוּ עֲלֵינוּ אֶת הַתַּעֲנִית מֵאֲתֵמּוֹל וְשִׁמָּא לֹא נִתְפַּלֵּל תְּפִילַת
 תַּעֲנִית. אֲמַר לִיה, אֲנִי בְּתִרְיָהּ גִּזְרִין – נִגְרִירִים אֲנִי אַחֲרֵיהֶם וְהֵם
 קִיבְלוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַתַּעֲנִית מֵאֲתֵמּוֹל, וְלִכְךָ אֲנִי יִכְוִלִים לְהַתְּפַלֵּל.
 מַעֲשֵׂה נֹסֶף בַּעֲנֵן: הַרְבֵּי נִשְׁיָאָה גִזְרִי תַעֲנִיתָא עַל עֲצִירַת גְּשָׁמִים,
 וְלֹא אֲתָא מִיִּשְׂרָאֵל – וְלֹא הוֹעִילָה הַתַּעֲנִית שִׁירָדוּ גְשָׁמִים. תָּנָא לָהּ
 אוֹשְׁעִיָּא וְעִירָא דְּמֵן חֲבִרְיָא – שְׁנָה לָהֶם אוֹשְׁעִיָּא הַצִּעִיר שְׁבִישִׁיבָה,
 נִאֲמַר (בְּמִדְבָר טו כד) 'וְהָיָה אִם מִקְּעֵי הַקְּדָה נִקְשְׁתָּה לְשִׁנְגָה', עֲנִי
 הַעֲדָה' הֵם זָקְנֵיה שְׁמֵאִירִים עֲנִי הַעֵם. וּדְרִשׁוּ מִשְׁלֵל לְכֹלָה שְׁהִיא
 בְּבֵית אֲבִיָּה, וְאִין מְכִירִים בָּה אִם גּוֹפָה יִפָּה אוֹ לֹא, כָּל זְמַן שֶׁעֲנִיָּה
 יִפּוֹת אִין כָּל גּוֹפָה צִרְיָה בְּרִיקָה, שׁוּדָאִי יִפָּה הוּא, אֵךְ אִם עֲנִיָּה
 מְרֻבּוֹת וְאִינִם יִפּוֹת, כָּל גּוֹפָה צִרְיָה בְּרִיקָה, שְׁעִינִי הָאֲדָם מֵרֵאֶת
 עַל כּוֹל. וְהַנְּמַשֵּׁל, שְׁאֵם עֲנִי הַעֲדָה רַשְׁעִים, אִין פְּשׁוּטֵי הַעֵם
 צִרְיָכִים בְּדִיקָה. וְרַמּוּ לָהֶם שְׁלֹא נַעֲנוּ, כִּיּוֹן שְׁהֵם עֲנִי הַעֲדָה, וְאִם

יוֹמָא חַד שְׁמַעִיָּה – שָׁמַע רַבִּי יוֹסִי בַר אֲבִין אֶת רַב אֲשִׁי דְקָא גְרִים –
 שְׁהוּא לּוֹמַד וְשׁוֹנָה כֵךְ, אֲמַר שְׁמוּאֵל, הַשּׁוּלָה דִּג מִן תִּים בְּשִׁבְתָּ, בִּין
 שְׂבִיבָשׁ בֹּז בְּרוּחָב מִטְבַּע פֶּלַע, אֵף שְׁעִדִין מִפְּרַסְכָּ וּבַעוּד שְׁמִפְרַסְכָּ
 הַשְׁלִיכוּ חֲזוּרָה לְמִים חִיָּיב מִשּׁוּם מִלֵּאכַת נְטִילַת נִשְׁמָה, שׁוּדָאִי כִבֵּר
 אִינוּ יִכּוֹל לְחִיּוֹת. אֲמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי בַר אֲבִין, וְלִימָא מַר – וְתֹאמַר
 וְתוֹסִיף, וְלֹא חִיָּיב שְׁמוּאֵל אֲלֵא כְּשִׁיבָשׁ בִּין כְּנַפְרִיו שִׁשֵּׁט בָּהֶם
 בְּמִים, כִּיּוֹן שֶׁרַק זֶה סִימָן שְׁעוֹמַד לְמוֹת, אֵךְ אִם יֵשֵׁב בְּמִקּוֹם אַחֵר
 בַּעוּרֵי אִין זֶה וְדָאִי שִׁמּוּת, וּפְטוּר. אֲמַר לִיה רַב אֲשִׁי, וְלֹא כִבֵּר לָהּ
 מַר – וְכִי אֵינֶךָ סְבוּר דְּהַשְׁמוּעָה הָהִיא רַבִּי יוֹסִי בֵּן רַבִּי אֲבִין אֲמָרָה,
 וּמִדּוּעַ לֹא אִמְרַת בְּשִׁמּוֹ, וְהָרִי שְׁנִינוּ (אֲבוֹת פ"ו מ"ו) שְׁהָאוּמַר מַר,
 בְּשֵׁם אוֹמְרוּ מִבֵּיא גְאוּלָּה לְעוֹלָם. אֲמַר לִיה, אֲנָא נִיהוּ – אֲנִי הוּא
 רַבִּי יוֹסִי בֵּן רַבִּי אֲבִין, וְלִכְךָ לֹא הִיָּה לִי לְחֹזֵקִיר אֶת בַּעַל הַשְׁמוּעָה.
 אֲמַר לִיה רַב אֲשִׁי, וְלֹא קָמִיָּה דְרַבִּי יוֹסִי דְּמֵן יוֹקְרַת הָהּ שְׂכִיבָה מַר
 – וְכִי לֹא לְפָנֵי רַבִּי יוֹסִי מִן הָעִיר יוֹקְרַת הֵיית מְצוֹי וְלּוֹמַד. אֲמַר לִיה
 רַבִּי יוֹסִי בַר אֲבִין, (הִיין) [הֵן], אֲבִן לְפָנֵינוּ הֵייתִי מְצוֹי. אֲמַר לִיה רַב
 אֲשִׁי, וְמָא מִשְׁמָא שְׂבִיבָה מַר וְאֲתָא לְהִבָּא – וּמִפְּנֵי מַה עֹזֶבֶת אוֹתוֹ
 וּבֹאֵת לְכֹאן. אֲמַר לִיה נִגְרָא דְעַל בְּרִיה וְעַל בְּרִיתָה לֹא חָס – אֲדָם
 כְּרִיב יוֹסִי דְּמֵן יוֹקְרַת שְׁעַל בְּנוּ וּבִתּוּ לֹא חָס, עָלֵי דִידֵי חִיבֵי חִיָּים –
 כִּיֻּצַּד יְחוּס עֲלֵי, וְלִכְךָ אִינוּ רּוֹצֵה לְלַמּוֹד אֲצִלוּ.
 מִבְּרַת הַגְּמָרָא: הַמַּעֲשֵׂה שְׁבוּ לֹא חָס עַל בְּרִיה, מָאִי הִיא. מִשִּׁיבָה
 הַגְּמָרָא: יוֹמָא חַד הוּוּ אֲגִירִי לִיה אֲגִירִי דְבִרְבָּא – הִיוּ פּוֹעֲלִים שְׁכוּרִים
 לוֹ לַעֲשׂוֹת מִלֵּאכָה בְּשִׁדְּהוּ שְׁמַחוּךְ לַעִיר, נִגָּה לָהּ – נִתְאַחַר לָהֶם
 הַיּוֹם וְלֹא אִיִּיתִי לָהּ רִיפְתָא – וְעִידִין לֹא הִבִּיא לָהֶם לָחֵם לֹאכּוֹל.
 אֲמָרוּ לִיה לְבִרְיָה שְׁהִיָּה שֵׁם, בְּפִינֵן – רַעֲבִים אֲנַחְנוּ. וְהוּוּ יְהִיב תוֹתִי
 וְתֵינִתָא – וְהוּוּ יוֹשְׁבִים תַּחַת עֵץ תֵּאנָה שְׁעִדִין לֹא הוֹצִיאָה פִירוֹת,
 וְאֲמַר בֵּהן, תֵּאנָה תֵּאנָה, הוֹצִיא פִירוֹתֶיךָ, וְיִאֲכֹלוּ פּוֹעֲלֵי אֲבָא. וְאֲבִן
 אֲפִיקוּ – יִצְאוּ פִירוֹת וְיִאֲכֹלוּ הַפּוֹעֲלִים. אֲדִיחֵבִי וְהִבִּי וּבִינִיִּים אֲתָא
 אֲבוּתָא – חוּר אֲבִיו רַבִּי יוֹסִי וְאֲמַר לָהּ לַפּוֹעֲלִים, לֹא תִינְקְמוּ
 בְּדַעֲתֵיכֶם – אֵל תֵּאחֲזוּ בְּדַעֲתֵכֶם וּתַחֲשׁוּדְנִי עַל שְׁלֹא הִבֵּאתִי לָכֶם
 אֶת הַמְּזוֹנוֹת בּוֹמֵן, דְּהֵאִי דִנְתָנָא – שְׁמָה שְׁתֵּאחֲרִיתִי הוּא מִשּׁוּם
 דְּאִמְצוּהָ מִרְחָנָא וְעַד הַשְׁתָּא הוּא דְסָנָא – שְׁטַרְחִיתִי בְּמַצוּהָ שְׁעַד
 עֵתָה נִמְשַׁכָּה. אֲמָרוּ לִיה, דְּחִמָּנָא לִישְׁבַּעָךְ בִּי חִיבִי דְאִשְׁבַּעָךְ בְּךָ –
 ה' יִשְׁבִּיעַךְ כְּפִי שֶׁהִשְׁבִּיעֵנוּ בֵּךְ. אֲמַר לָהּ, מִדְּחִיבָא – מִדְּחִיבֵן נָתַן לָכֶם
 לֹאכּוֹל. אֲמָרוּ לוֹ, קֵנִי וְהִבִּי הָהּ מַעֲשֵׂהָ. אֲמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי לְבִנּוֹ, בְּנִי,
 אֲתָה הַחֲרַתָּ אֶת קֹנֶנִי לְהוֹצִיא תֵּאנָה פִירוֹתֶיךָ שְׁלֹא בְּזִמְנָה, שְׁלֹא
 כְּדִבְרֵי חֲכָמִים שְׁאֲמָרוּ לֹא לַעֲשׂוֹת כֵךְ, לִכֵּן יִאֲסֹף בְּנֵי שְׁלֹא בְּזִמְנָה,
 וְכֵךְ הִיָּה. וְנִמְצָא שְׂרַבִּי יוֹסִי דְּמֵן יוֹקְרַת לֹא חָס עַל בְּנוֹ.
 מִבְּרַת הַגְּמָרָא: בְּרִיתָה, מָאִי הִיא – מַהוּ הַמַּעֲשֵׂה שְׁלֹא חָס עַל בְּתוֹ.
 מִשִּׁיבָה הַגְּמָרָא: הָהִיא לִיה בְּרִיתָא – הִיָּה לוֹ בֵּת פְּעֻלַת יוֹפִי, וְיוֹמָא חַד
 הוּוּא רַבִּי יוֹסִי לְהָהּוּא נִגְרָא, דְּהָהּ בְּרִיא בְּהוּצָא – שְׁהִיָּה סוֹתֵר נִקֵּב
 בְּגֵדֵר הַעֲצִים וְקָא חוּיָּה – וּמִסְתַּכֵּל בָּה דֶּרֶךְ הַנִּקֵּב. אֲמַר לוֹ רַבִּי
 יוֹסִי, מָאִי הִיא – בְּמָה אֲתָה מִסְתַּכֵּל. אֲמַר לִיה, רַבִּי, אִם לְלוֹקְחָה –
 לְשִׂאת אֶת בֵּתָךְ הַעוֹמֶדֶת כֹּאן לֹא זָכִיתִי, וְכִי לְרֹאשׁוֹתָ לֹא אֲזָבָה,
 וְכִדִּי לְרֹאשׁוֹתָ אֲנִי מִסְתַּכֵּל. אֲמַר לָהּ רַבִּי יוֹסִי לְבִתּוֹ, בְּתִי, קָא
 מְצַעֲרָתָ לָהּ לְבִרְיָתָא – מַצַּעֲרַת אֶת אֶת הַבְּרִיּוֹת מִפְּנֵי יוֹפֶיךָ,
 שִׁיֻּצְרֵם תּוֹקֶפֶם, שׁוּבִי לְעַפְרִיךָ קוֹדֵם זְמַנִּי, וְאֵל יִבְשְׁלוּ בִידְ בְּנֵי אֲדָם.
 וְכֵךְ הִיָּה.
 הַגְּמָרָא מִבֵּיאָה מַעֲשֵׂה בְּגִדְלוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי דְּמֵן יוֹקְרַת: הָהִיא לִיה
 הָהּוּא חֲסָרָא – הִיָּה לוֹ חֲמוּר, בְּדִהּוּ אֲגִירִי לָהּ – שֶׁבִּשְׁהִיוּ שׁוֹכְרִים
 אוֹתָהּ לְמִלֵּאכָה, כָּל יוֹמָא לְאוֹדְתָא – כָּל יוֹם לַעַת עֶרֶב הוּוּ מְשַׁדְרִי
 לָהּ אֲגִירָה אֲנָכָה – הִיוּ שׁוֹלְחִים לוֹ הַשׁוֹכְרִים דְּמִי שְׁכִירוֹתָהּ עַל גִּבָּה,
 וְאֲתֵי לִבִּי מָרָה – וְהִיָּתָה שְׁבָה לְבֵית בַּעֲלִיהָ. וְאִי מִפּוֹ לָהּ אוֹ בְּצִירִי
 לָהּ – וְאִם הוֹסִיפוּ אוֹ חִסְרוּ מִדְּמִי שְׁכִירוֹתָהּ, לֹא אֲתֵי לְבֵית
 בַּעֲלִיהָ. יוֹמָא חַד, אֵינְשׁוּ וּזְמָא דְסָנְגִילִי עָלָה – שְׁכַחוּ זֶוּג מְנַעֲלִים עַל
 גִּבָּה, וְלֹא אֱזָלָה – וְלֹא הִלְכָה לְבֵית בַּעֲלִיהָ עַד דְּשִׁקְלוּנָהּ מִינָה – עַד
 שֶׁנִּטְלוּ הַמְנַעֲלִים מִמֶּנָּה, וְתִירָד אֱזָלָה – וְרַק אַחֵר כֵךְ הִלְכָה.
 הַגְּמָרָא מִבֵּיאָה מַעֲשֵׂה נְסִים נֹסֶף שְׁאִירַע לַחֲכָם: אֲלֵעֲזָר אִישׁ

1 הם רשעים ודאי שאר העם כך ולכך לא נענו מן השמים. אָתּוּ
 2 עֲבָדֶיהָ – באו עבדי בית הנשיא וְרָמּוּ לִיהָ סוּדְרָא בְּצוּאָרֶיהָ וְקָא
 3 מְצַעְרוּ לִיהָ – וזרקו סודר בצווארהו וּבְכַעֲן חֲנִיקָהּ. אָמְרוּ
 4 (לִיהָ) [לָהּ] בְּנֵי מַאֲתִיָּה – בני עירו של אושעיא לעבדי הנשיא,
 5 שְׂבָקִיָּה – עזבוהו, דִּהָא נִמְי מְצַעַר לָן – שהרי גם אותנו הוא מחרף
 6 ומצער, אֲךְ פִּינּוּן דְּחִיּוּנָא דְּכָל מִילִיָּה – כיון שרואים אנו שכל מעשיו
 7 לְשׁוּם שָׁמַיִם לֹא חֲזִירָנוּ בַתְּשׁוּבָה, לֹא אָמְרֵי לִיהָ מִיָּדִי וְשְׂבָקִינָן לִיהָ –
 8 איננו אומרים לו דבר, ואנו עוזבים אותו, וְאַתּוּן נִמְי שְׂבָקוּהוּ, ואף
 9 אתם עזבוהו שכוונתו לטובה לעוררכם לתשובה.
 10 מעשים על חכמים שנענו בזכות מצוה מסוימת: רַבִּי גִזֵּר תַּעֲנִיתָא
 11 עַל עֲצִירַת גַּשְׁמִיִּים, וְלֹא אָתָּא מִיִּטְרָא. נָחִית קָמִיָּה – ירד לפני התיבה
 12 להיות שליח ציבור אדם ששמו אֵילָפָא, וְאָמְרֵי לָהּ – ויש אומרים
 13 ששמו רַבִּי אֵילָפִי. וְאָמַר בַּתְּפִילָתוֹ מְשִׁיב הָרוּחַ וּמִיד נִשָּׂא וִיקָא –
 14 נשבה רוח, ואמר מוֹרִיד הַגֶּשֶׁם וּמִיד אָתָּא מִיִּטְרָא. אָמַר לִיהָ רַבִּי,
 15 מֵאִי עוֹבְדָךְ – מה מעשיך שבזכותם זכית להענות מיד בתפילתך.
 16 אָמַר לִיהָ, דִּיִּירָנָא בְּקוֹסְמָא דְּחִיקָא – אני דר בכפר שהעניות בו
 17 גדולה, דְּלִית בֵּיה חֲמָרָא לְקִידוּשָׁא וְאִבְדִּילָתָא – שאין בו יין לקידוש
 18 והבדלה, וְטִרְחָנָא וְאַתְרִינָא – ואני טורח ומביא לשם חֲמָרָא לְקִידוּשָׁא
 19 וְאִבְדִּילָתָא, וּמִפִּיקָנָא לָהּ יְדֵי חוֹבְתֵיהּ – ומוציא אני את בני הכפר
 20 ידי חובתם בקידוש ובהבדלה.
 21 מעשה נוסף בעין זה: רַב אֵיקָלֵעַ לָהּ הוּא אָתְרָא – הזדמן למקום אחד
 22 שהיתה שם עֲצִירַת גַּשְׁמִיִּים, גִּזֵּר תַּעֲנִיתָא, וְלֹא אָתָּא מִיִּטְרָא. נָחִית
 23 קָמִיָּה שְׁלִיחָא דְּצַבּוּרָא – ירד לפני התיבה אדם אחד להיות שליח

24 הַצִּיבּוּר, וְאָמַר מְשִׁיב הָרוּחַ, וּמִיד נִשָּׂב וִיקָא, וְאָמַר מוֹרִיד הַגֶּשֶׁם
 25 וְאַתָּא מִיִּטְרָא. אָמַר לִיהָ, מֵאִי עוֹבְדָךְ שׁוֹכֵת לִכְךָ. אָמַר לִיהָ, מִיָּקְרִי
 26 דְּרַבִּינִי – מלמד תינוקות אָנָּא, וּמִקְרִינָא לְכִנִּי עֲנִי כְּכִנִּי עֲתִירִי –
 27 ומלמד אני את בני העניים כמו את בני העשירים בלא הבדל, וְכָל
 28 דְּלֹא אָפְשָׁר לִיהָ – וכל שאינו יכול לשלם לי על כך לֹא שְׂקָלִינָא
 29 מִנֵּיהָ מִיָּדִי – איני לוקח ממנו דבר. וְאִית לִי פִירָא דְּבִנּוּרִי – ויש לי
 30 בריכה של דגים, וְכָל מָאן דְּפָשַׁע – כל מי מן התינוקות שמתרשל
 31 ואינו רוצה ללמוד, מְשַׁתְּדִינָא לִיהָ מִנֵּיִיהוּ – משחד אני אותו מדגים
 32 אלו, וּמִסְדִּירִינָן לִיהָ וּמִפִּיִּסִּינָן לִיהָ – ומסדרם לו ומפייסו בכך, עַד
 33 דְּאֵתִי וְקָרִי – עד שחוזר ולומד.
 34 מעשה שבא מטר מצער החכם: רַב נַחֲמָן גִּזֵּר תַּעֲנִיתָא וּבְקָא רַחֲמֵי,
 35 וְלֹא אָתָּא מִיִּטְרָא. משנוכח בכך אָמַר לְבִנֵּי עִירוֹ, שְׂקָלוּהָ לְנַחֲמָן
 36 כלומר, קחוני וחבטוּ מִן גּוּדָא לְאַרְעָא – והשליכוני מן הכותל
 37 לארץ, שְׁכִינָן שְׁאִין מִשְׁגִּיחִים בַּתְּפִילָתִי, אִין לִי צוּרָא בַּעוֹלָם. חָלַשׁ
 38 דְּעִתִּיָּה – הצטער רב נחמן, וְאִז אָתָּא מִיִּטְרָא.
 39 מעשה נוסף בחכם שלא נענה בתפילתו על הגשמים: רַבָּה גִּזֵּר
 40 תַּעֲנִיתָא וּבְקָא רַחֲמֵי, וְלֹא אָתָּא מִיִּטְרָא. אָמְרוּ לִיהָ תַלְמִידֵי, וְהָא רַב
 41 יְהוּדָה כִּי הוּא גִזֵּר תַּעֲנִיתָא אָתָּא מִיִּטְרָא, וּמִדּוּעַ אֲצִלָךְ לֹא. אָמַר לָהּ,
 42 מֵאִי אֲעָבִיד – מה אעשה שאיני יודע במה כח דורו עדיף מדורנו,
 43 אִי מְשׁוּם תְּנׁוּי – אם משום שהיו שונים הרבה, הֲרִי אֲנִי עֲדִיפִינָן
 44 מִנֵּיִיהוּ – אנו עדיפים מהם בכך, דְּכִשְׁנִי [שבשנותיו] דְּרַב יְהוּדָה,
 45 כָּל תְּנׁוּי – עיקר לימודם

תענית דף כד עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עזו והדר" (ליום שבת קודש) קצו

בחלומי כך, שְׁלֵם מִבְּ לֶרֶב טֹב – שלום טוב לרב טוב, שהוא רבא, 60
מִרִּיבֹן טֹב – מאדון טוב, שהוא ה', דְּמַפְּוֹכִיחַ מְטִיב לְעַמִּיה – 61
שֶׁמֶטוּבוּ מְטִיב לַעֲמֹ. אֲמַר רַבָּא, שְׁמַע מִיָּנָה – מוכח מחלום זה, 62
שַׁעֲתָה עַתָּה רָצוֹן הָיָא מִכְּעֵי רַחֲמֵי – לבקש רחמים, כְּעֵי רַחֲמֵי וְאִתִּי 63
מִיָּטְרָא – ביקש רחמים וירד גשם. 64
מַעֲשֵׂה נֹסֶף שִׁירְדוּ גַשְׁמִים מִתְּפִילַת רַבָּא שְׁלָא בַּעֲתָם: הָהוּא נִבְרָא 65
דְּאִתְחִיב נִגְדָא – אדם אחד התחייב מלקות כְּבִי דִינָא – בבית דינו 66
דְּרַבָּא מְשֹׁם דְּכַעַל בִּזְתִּית (ונכרית), נִגְדִיה רַבָּא וּמִית – ציוה רבא 67
שִׁילְקוּהוּ, וּמַת מַחֲמַת הַמִּלְקוֹת. אֲשַׁתְּמַע מִיָּלְתָּא בִּי שְׁבוּר מִלְּבָא – 68
נִשְׁמַע הַמַּעֲשֵׂה בְּבֵית מֶלֶךְ פֶּרֶס, וּבְעָא לְצַעֲזִיר – רצה לצער לְרַבָּא 69
עַל כֹּךְ. אֲמַרְהָ לִּיה אִיפְרָא הִוְרַמְזוּ אִמִּיהּ וְאִמּוֹ דְּשְׁבוּר מִלְּבָא לְבָרָה 70
וְלִבְנָהּ, לֹא לִיְהוּי לָךְ עֶסֶק דְּרַחֲמֵי בְּהָרִי וְהוֹדָא – לא יהא לך עסק 71
עִם הַיְּהוּדִים לְרַעָה, דְּכָל מָאָן דְּכַעֲזִין מְטַרְיָהּ יֵהִיב לָהּ – שכל מה 72
שֶׁרֹצִים וּמִבְקָשִׁים מֵאֲדוֹנָם (ה') נֹתֵן לָהֶם. אֲמַר לָהּ, מָאִי הָיָא – מהו 73
הַדְּבַר שַׁעֲשֵׂה לָהֶם. אֲמַרְהָ לֹה, כְּעוֹן רַחֲמֵי וְאִתִּי מִיָּטְרָא – כשצריכים 74
גַּשְׁם מִבְּקָשִׁים רַחֲמִים וְיֹרֵד גַּשְׁם. אֲמַר לָהּ, תְּהוּא – ירידת גשם זו 75
אֵינָה מַחֲמַת תְּפִילָתָם, אֲלָא מְשֹׁם דִּימְנָא דְּמִיָּטְרָא הוּא – שזמן 76
יְרִידַת הַמַּטֶּר הוּא, אֵף בְּלֹא תְּפִילָתָם. אֲלָא אִם כְּדִבְרֵךְ, לְכַעֲזִי רַחֲמֵי 77
הָאִידְנָא – יבקשו רחמים עתה בְּתַקְוַת תְּמִיזוּ שְׁאִינָה עֹנֹת הַגַּשְׁמִים, 78
וְלִיתִי מִיָּטְרָא – וירד גשם. קִיבַלְהָ זֹאת אִמּוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְשִׁלְחָהּ לִיה 79
לְרַבָּא, בְּזִין דְּעָתֵךְ וּבְעֵי רַחֲמֵי וְלִיתִי מִיָּטְרָא – בקש רחמים שירדו 80
גַּשְׁמִים עֲתָה, אֵף שְׁאִין זֶה זִמְנָם. כְּעֵי רַחֲמֵי וְלֹא אִתִּי מִיָּטְרָא – ביקש 81
רַבָּא רַחֲמִים וְאֵף עַל פִּי כֵן לֹא יֵרֵד גַּשְׁם. אֲמַר לְפָנָיו, רְבוּנִי שֶׁל 82
עוֹלָם, נֹאמַר (תהלים מ ב) 'אֱלֹהִים כְּאֻנְיִנוּ שְׁמַעֲנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְרוּ לָנוּ 83
פַּעַל פְּעֻלָּתְךָ בְּיָמֵינוּ בְּיָמֵי קְדָם', שְׁהִיית עוֹשֶׂה נִסִּים, וְאֵנִי כְּעֻנְיִנוּ לֹא 84
רָאִינוּ בַּעֲשׂוֹתְךָ נִסִּים. אֲמַרְהָ מִיָּטְרָא – ירד גשם כה רב עַד דְּשִׁפְפוּ 85
מְרֹבֵי (רַעֲצוּרִי) [דְּמַחֲזוּא] – שֶׁנִּשְׁפְּכוּ וְזִרְמוּ הַגַּשְׁם שִׁירְדוּ מִמְּרֹבֵי 86
הַעִיר מַחֲזוּא עַד לְדִנְגֵלָה – לנהר חִידְקֵל. בְּלִילָה שְׁאֲחַר כֹּךְ אֲתָא 87
אֲבוֹתָ אִיתְחִיו לִיה בְּתַלְמִיָּה – בא אביו של רבא ונראה לו בחלומו, 88
וְאֲמַר לִיה, מִי אִיפְרָא דְּמִיָּטְרָח מְטִיב שְׁמַיָּא בּוֹלִי הָיָא – וכי יש מי 89
שֶׁמַּטְרִיחַ כָּל כֹּךְ לִפְנֵי ה' לְהוֹרִיד גַּשְׁמִים שְׁלָא בַּעֲתָם. וְעוֹד אֲמַר 90
לִיה, שְׁנֵי דּוֹבְחִיד – תשנה מקומך, כְּלוּמַר, לֹאֵן בְּמִקּוֹם אַחֵר. שְׁנֵי 91
דּוֹבְחִיָּה – ואכן שינה רבא את מקום לינתו, וְלִמְחַר אֲשַׁבְּחִיה דְּמַרְשָׁם 92
פּוֹרְיָהּ כְּסִבְיָה – מצא שמיתתו חתוכה בסכנינים, שֶׁרָצוּ שְׂדִים 93
לְהוֹרִגָּהּ בָּהֶם. 94
מַעֲשֵׂה נֹסֶף בַּעֲנִין הַגַּשְׁמִים: רַב פֶּפְא נִזְרַת תַּעֲנִיתָא עַל עֲצִירַת 95
גַּשְׁמִים, וְלֹא אֲתָא מִיָּטְרָא – ומכל מקום לא ירד גשם. חֲלַשׁ לִיבִיה 96
– נחלש לבו מן התענית, וְלִבְן שְׁרַף פִּינְבָא – גמע כף מלאה 97
דִּירֶבְרָא, וְשׁוּב כְּעֵי רַחֲמֵי – ביקש רחמים שירדו גַּשְׁמִים, וְעִדִּין לֹא 98
אֲתָא מִיָּטְרָא. אֲמַר לִיה רַב נִחְמָן לֶרֶב פֶּפֶא בְּדֶרֶךְ שַׁחֲוָק, בִּר 99
אוֹשְׁפִיתִי, שְׁמָא אִי שְׂרִיף מִר פִּינְבָא אֲחֵרִיתִי דִּירֶבְרָא – אם היית 100
גּוֹמַע כֹּף דִּיִּסָא נֹסַפְתָּ הִיתָה תְּפִילָתְךָ מִתְּקַבֵּלָא וְאִתִּי מִיָּטְרָא, 101
כְּלוּמַר, מִדּוּעַ אֲבָלַת קוֹדֶם שֶׁבִּיקַשְׁתָּ רַחֲמִים. וְכִסְפָּךְ וְחֲלַשׁ דַּעֲתִיה 102
– הַתְּבִישִׁי רַב פֶּפֶא וְנַחֲלֶשָׁה דַּעֲתָה, וּמִתּוֹךְ כֹּךְ אֲתָא מִיָּטְרָא. 103
הַגְּמָרָא מְבִיאָה כְּמָה מַעֲשִׂים בְּגִדּוּלַת רַבִּי חֲנִינָא בֶן דּוּסָא. הֶרָאשׁוֹן 104
לַעֲנִין גַּשְׁמִים: רַבִּי חֲנִינָא בֶן דִּיקָא הָוָה קָא אֲוִיל בְּאוֹרְתָא – היה הולך 105
בְּדֶרֶךְ וְאֲתָא מִיָּטְרָא. אֲמַר לְפָנָיו, רְבוּנִי שֶׁל עוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם בּוֹלִי 106
שְׂרֹי בְּנַחַת, שֶׁהִכַּל חֲפָצִים בְּגַשְׁמִים לְהַשְׁקוֹת שְׂדוֹתֵיהֶם, וְחֲנִינָא 107
כְּצַעַר שֶׁהִגֵּשְׁם יוֹרֵד בְּדִרְכוֹ. וּמִיד פֶּסֶק מִיָּטְרָא – נִפְסַק הַגַּשְׁם. בִּי 108
מְטָא לְבִיתִיהָ כְּשֶׁהִגִּיעַ לְבִיתוֹ אֲמַר לְפָנָיו, רְבוּנִי שֶׁל עוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם 109
בּוֹלִי כְּצַעַר וּמִצַּפָּה לַגַּשְׁמִים, וְחֲנִינָא בְּנַחַת, שְׁאֵנִי יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי וְאִין 110
לִי שְׂדוֹת וְאִינִי צָרִיךְ לַגַּשְׁמִים. וּמִיד אֲתָא מִיָּטְרָא. אֲמַר עַל כֹּךְ רַב 111
יֹסֵף, מָאִי אֲתֵינָא לִיה צְלוּתָא – מה הוֹעִילָה לוֹ תְּפִילָתוֹ דְּכֶהֱן גְּדוֹל 112
שְׁלָא יִקְבַּל ה' תְּפִילַת עוֹבְרֵי דְרָכִים שִׁיעֶצֶר הַגַּשְׁם לְפָנָיו רַבִּי חֲנִינָא 113
בֶּן דִּיקָא, שֶׁהָיָא עֹבֵר בְּדֶרֶךְ וּבִיקַשׁ שִׁיעֶצֶרוּ הַגַּשְׁמִים וְנִעְצְרוּ. 114
הַגְּמָרָא מְבִיאָה שְׁעַל עֲנִין זֶה הִיתָה תְּפִילָתוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: דִּתְנִן 115
בְּמִשְׁנָה (יומא נב) שֶׁהִכּוֹחַ הַגָּדוֹל הָיָא מִתְּפַלֵּל תְּפִלָּה קְצָרָה בְּבֵית 116
הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים בְּפִת הַחֵיצוֹן – בְּהִיכָל. וּמָאִי מְצִילִי – ומה 117
הִיָּה מִתְּפַלֵּל, רַבִּין בִּר אֲדָא וְרַבָּא בִר אֲדָא דְּאֲמַרִי תְּנִינֵיהוּ מְשִׁמִּיָּה – 118

כְּסֹדֶר נִיזְקִין הָוָה, וְאֵינִן קָא מַתְנִינִן בְּשִׁיתָא סְרִין – ואילו אנו לומדים 1
וְשׁוֹנִים בְּכָל שֶׁשֶׁת סְדְרֵי הַתְּלִמּוֹד. וְעוֹד רַבִּי הָוָה מְטִי – כְּשֶׁהִיָּה 2
מִגִּיעַ רַב יְהוּדָה בְּדִינִי עוֹקְצִין לְמַשְׁנָה שֶׁל הָאִשָּׁה שְׁכּוֹכֶשֶׁת דָּקָא 3
בְּקִרְיָהּ, כְּלוּמַר שֶׁמִּנְחָתוֹ בְּכָלִי כְּדֵי שִׁיבֶנָּה מִיָּמֶיהָ וְיִישֵׁב וְיִשְׁתַּמֵּר 4
לְזִמְנָן מְרֹבָה (סוֹדֶרֶת פ"ב מ"א), וְאֲמַרִי לָהּ – ויש אומרים שֶׁכְּשֶׁהִגִּיעַ 5
לְמַשְׁנָה שֶׁל יִיתִים שְׁכַבְכְּשֵׁן בְּמִרְפִּיָּהּ – עִם הָעֵלִים שְׁלָהֶם (עוֹקְצִין פ"ב 6
מ"א), הִזְיִתִים מְהוֹרִין אִם נִגְעָה טוֹמָאָה בִּידוֹת שְׁלָהֶם, אֲמַר, הָיוּיֹת 7
דְּרַבִּי וְשִׁמְוָאֵל קָא חֲזִינָא הָבָא – עוֹמֵק גְּדוֹל וְקוֹשִׁיּוֹת וְתִירּוּצִים 8
וּסְפִיקוֹת שֶׁל רַב וְשִׁמְוָאֵל רֹאֵה אֵינִי כָאֵן, שְׁלָא הָיוּ בְּרוּרִים לוֹ דִּינִים 9
אִלּוּ. וְאֵינִן קָא מַתְנִינִן – וְאֵנִי לּוֹמְדִים אֵף בְּעוֹקְצִין שְׁהִיא הַמַּסְכָּת 10
הָאֲחֵרֹנָה בְּש"ס בְּתַלְמִיד מְתִיבָתָא – בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה יְשִׁיבוֹת, עַל אֵף 11
קוֹשֵׁי הַהִלְכּוֹת. וְאִילוּ רַב יְהוּדָה, בִּי הָוָה שְׁלִיף חַד מְסָאנָא – מִיד 12
כְּשֶׁהִיָּה חוֹלֵץ נֶעַל אַחַת לְהַצְטַעַר עַל עֲצִירַת גַּשְׁמִים, הִיָּה נִעְנָה 13
וְאִתִּי מִיָּטְרָא – הִיָּה יוֹרֵד גַּשְׁם. וְאֵינִן קָא צְוִינִין בּוֹלִי יוֹסָא – ואילו 14
אֲנִי צוֹעֲקִים כָּל הַיּוֹם בְּתַפִּילָּה, וְלִיבָא דְּאִשְׁנָא בֶן – ואִין מְשִׁיגִיחַ בְּנוֹ 15
לַעֲנוֹת לָנוּ, וְלִפִּי הָאִמּוֹר אִין זֶה מַחֲמַת גְּדוֹל לִימּוּד הַתּוֹרָה בִּימִיו. 16
וְאִי מְשֹׁם עוֹבְרָא – וְאִם זֹאת מְשֹׁם מַעֲשֵׂי רַב יְהוּדָה, שֶׁהֵם טוֹבִים 17
מִמֶּעֶשֶׂי, אִי אִיפְרָא דְּהוּא מְיָדִי – אִם יש מי שְׁרֹאָה בִּי דְּבַר שְׁאִינוֹ 18
הַגּוֹן, לִיבָא – יֹאמַר אֵת שְׂרָאָה. אֲכַל בְּאַמַּת אִין זֶה תְּלוּי בְּמַעֲשֵׂי, 19
אֲלָא מַה יַּעֲשֶׂה גְּדוֹלִי הַדּוֹר שְׁאִין דּוֹרֵךְ יִפָּהּ בְּמַעֲשֵׂיו כְּמַעֲשֵׂי בְנֵי 20
דּוֹרוֹ שֶׁל רַב יְהוּדָה, וְלִבְן אִין תְּפִילַת גְּדוֹלִי הַדּוֹר נִעֲנִית. 21
הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֵת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁרַב יְהוּדָה נִעְנָה בְּחֻלְצוֹ נֶעַל אַחַת: 22
רַב יְהוּדָה הָוָה תְּנִיב בִּי תִרִי דְּהוּי קָא פִּרְצִי בְּרִיפְתָא – רָאָה שְׁנֵי 23
אֲנָשִׁים הַפְּרוּצִים בַּפֶּת, שְׁהָיוּ זוֹרְקִים פֶּת זֶה לְזֶה כְּמַשְׁחִיקִים, וּמִבְּזִים 24
אוֹתוֹ, וְאֲמַר, שְׁמַע מִיָּנָה אִיפְרָא שְׁכַעָא בְּעֻלְמָא – מוכח מִמַּעֲשֵׂה זֶה 25
שִׁישׁ שׁוֹבֵעַ בְּעוֹלָם, וְלִבְן אֲנָשִׁים מוֹלְזִים בַּפֶּת. יְהִיב עֵינָיָה – נָתַן 26
עֵינָיו בָּהֶם לְהַעֲנִיֵּשׂם, וְהָוָה כְּפָנָא – נָתַח רַעַב בְּאוֹתוֹ מִקּוֹם. אֲמַרִי 27
לִיה רַבִּין לֶרֶב כְּהֵנָא בְּרִיה וְבִנּוֹ דְּרַבִּי נְחוּנָא, שְׁהִיָּה שְׁמַעִיָּה – שֶׁמֶשׁוּ 28
שֶׁל רַב יְהוּדָה, מִר דְּשִׁבְחִי קָמִיָּה – אֵתָה שְׁמַצּוֹי לִפְנֵי רַב יְהוּדָה, 29
נִיעֲשִׂיָּה וְלִיפּוֹק בְּתַתָּא דְּסִמּוּךְ לְשׁוּקָא – תִּגְרוֹם לוֹ שִׁיבָא מִבֵּיתוֹ 30
בַּפֶּתַח הַסִּמּוּךְ לְשׁוֹק, וְיִרְאֶה אֵת הָרַעַב בְּעִיר. וְאִבְן עֲשִׂיָּה וְנִפְסָק 31
לְשׁוּקָא – גִּרַם רַב כְּהֵנָא לֶרֶב יְהוּדָה שִׁיבָא לְשׁוֹק, וְהָוָה בְּנִפְתָּא – 32
רָאָה אֲסִיפַת אֲנָשִׁים, וְאֲמַר לָהֶם, מָאִי הָיָא – מִדּוּעַ מִתְּאֲסָפִים 33
הָאֲנָשִׁים. אֲמַרִי לִיה, אֲבוֹסָפָא דְּתַמְרִי קִינִי דְּקָא מוֹדֵבִן – מִתְּאֲסָפִים 34
הֵם סוֹבִיב סִסּוּלַת שֶׁל תְּמָרִים הַעוֹמֶדֶת לְמַכִּירָהּ. כְּשֶׁנּוֹכַח בְּכָךְ אֲמַר 35
רַב יְהוּדָה, שְׁמַע מִיָּנָה כְּפָנָא בְּעֻלְמָא – מוכח מִזֶּה שִׁישׁ רַעַב בְּעוֹלָם, 36
עַד שֶׁצְרִיכִים לְהִיאֲסֹף עַל דְּבַר כּוֹזָה. אֲמַר לִיה לְשַׁמְעִיָּה (לְשִׁמְשׁוֹן), 37
שְׁלוֹף לִי מְסָאנִי – חֲלוּץ לִי נִעֲלִי לְהַצְטַעַר עַל כֹּךְ. שְׁלָף לִיה חַד 38
מְסָאנָא – חֲלָץ לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ נֶעַל אַחַת. וְאֲתָא מִיָּטְרָא – וּמִיד הַחֵל 39
לִירֵד גַּשְׁם, וְכִי מְטָא לְמִישְׁלָף אֲחֵרִינָא – וְכִשְׁבָא לְחֲלוּץ נִעֲלֹ 40
הַשְּׁנִיָּה, אֲתָא – נִגְלָה אִלּוּי אֱלֹהִים, וְאֲמַר לִיה, אֲמַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ 41
הוּא, אִי שְׁלַפְתָּ אֲחֵרִינָא מִתְּרִיבָנָא לְעֻלְמָא – אִם תִּחְלֹץ אֵת הַנֶּעַל 42
הַשְּׁנִיָּה אֲחֵרִי בַּחֲלוּץ הַמֶּלֶךְ מִרְּבִיב גַּשְׁמִים. 43
הַמֶּשֶׁךְ הַמַּעֲשֵׂה: אֲמַר רַב מְרִי בְרַה דְּבַת שְׁמוּאֵל, בְּאוֹתוֹ יוֹם אֲנָא הָוָה 44
קָאִימָנָא אֲנוּבָא דְּנִחַר – עֲמַדְתָּ עַל שַׁפַּת נֶהַר שֶׁשְׁמוּ פֶּפֶא, חוּאִי 45
לְמַלְאֲכֵי דְּאִידְמוּ לְמַלְאֲכֵי – וְרֵאִיתִי מַלְאָכִים שֶׁנִּדְּמוּ כְּמַלְאָכִים שֶׁל 46
סַפִּינָה, דְּקָא מִיָּתִי חֲלָא וְמִלּוּנְהוּ לְאַרְבִּי – שֶׁמְבִיאִים חוֹל מִמַּלְאָכִים 47
סַפִּינּוֹת, וְהָוָה קָמָה דְּסִמּוּדָא – וְהַחֲלוּל נִהַפֵּךְ לְקַמַּח סוֹלַת מִשׁוּבָה, 48
וְהֵם עֲצָמָם מְכֻרֹו אוֹתוֹ, וְאִתּוֹ בּוֹלִי עֲלִמָא לְרוּצִים – וְבָאוּ כָּל הָעוֹלָם 49
לְקַנּוֹת מִקַּמַּח זֶה. אֲמַר לָהֶם רַב יְהוּדָה לְרוּצִים לְקַנּוֹת, מְהָא לֹא 50
תִּיזְבְּנוּן – מִקַּמַּח זֶה אֵל תִּקְנוּ, דְּמַעֲשֵׂה נָסִים הוּא, וְרֵאִיו לְהַתְרַחֵק 51
מִמַּעֲשֵׂה נָסִים. לְמַחַר אֲתֵינִן אֲרִבִּי דְּחִימִי – לְמַחֲרַת בָּאוּ סַפִּינּוֹת שֶׁל 52
חִיטִּים דְּפִרְזִינָא – מִמִּקּוֹם הַנִּקְרָא פְּרִזִּינָא, וּמִהֵם קִנּוּ. 53
מַעֲשֵׂה שְׁבָא מִטֵּר בְּתַפִּילַת רַבָּא: רַבָּא אִיקְלַע – הוֹדְמָן לְעִיר 54
הַגְּרִיזָא, נִזְרַת תַּעֲנִיתָא וְלֹא אֲתָא מִיָּטְרָא – וְאֵף עַל פִּי כֹךְ לֹא יֵרֵד 55
גַּשְׁם. אֲמַר לָהֶם – לְבִנֵּי הָעִיר, בִּיתוֹ בּוֹלִי עֲלִמָא בְּתַעֲנִיתִיכֹו – לִינוּ 56
כּוֹלְכֶם בְּתַעֲנִיתְכֶם. לְמַחַר אֲמַר לָהֶם, מִי אִיפְרָא דְּהוּא חִילְמָא – הָאֵם 57
יש כָּאֵן אָדָם שְׂרָאָה חֲלוּם, לִיבָא – יֹאמַר מַה רָאָה בְּחֻלּוּמוֹ. אֲמַר 58
לָהֶם רַבִּי אֲלַעֲזָר מִתְּגִירָא, לְדִירִי אֲקִרְיוֹן בְּתַלְמִי – לִי הַקְרִיאוּ 59

1 שאמרו שניהם משמו דרב יהודה, שכך היה מתפלל, יהי רצון
2 מלפניך ה' אלהינו, שתהא השנה הזו גשומה ושחונה – וחמה. מקשה
3 הגמרא: וכי שחונה מעלייתא היא – מעלה היא, הרי אדרבה,
4 גריעותא [חסרון] היא, ואין להתפלל עליה. מתרצת הגמרא: אלא
5 התפלל שאם נגזר שתהא שחונה, יהי רצון שתהא גשומה וטלולה
6 – מרובה בגשם וטל. המשך תפילת הכהן הגדול: ואל יבנם לפניך
7 תפלת עובדי דרכים המתפללים שלא ירדו גשמים בדרכם. רב אחא
8 בריה [בנו] דרבא מסיים את תפילת הכהן הגדול משמיה [בשמו]
9 דרב יהודה, לא יעדי עבד שולטן מדבית יהודה – לא יסור מושל
10 מזרע שבט יהודה, כלומר שלא תפסק המלכות ממנו, ואל יהו עמך

11 ישראל צריכין להתפרנס זה מזה ולא לעם אחר.
12 מאמר בגדולתו וגודל עניותו של רבי חנינא בן דוסא: אמר רב
13 יהודה אמר רב, בכל יום ויום בימי רבי חנינא בן דוסא היתה פת
14 קול יוצאת ואומרת, כל העולם פולו ניזון בשביל [בזכות] חנינא בני,
15 וחנינא בני עצמו מתפרנס בצער ובצמצום ודין להתפרנס בקב
16 חרובים מערב שבת לערב שבת, ואין לו אף לחם לאכול. ומעשה
17 בענין זה: הוה רגילא דביתהו למיחמא תנורא כל מעלי דשבתא –
18 היתה אשת רבי חנינא בן דוסא רגילה לחמם את התנור בכל ערב
19 שבת, ושדייא אקטרתא – והיתה זורקת בו דבר המעלה עשן
20 בקיטור, שיהא נראה כאילו נאפית עיסה בתנור לכבוד שבת,